



ගැලපුම් සටහන්

රුක්මල් විද්‍යාලය



JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd
Pioneers in Professional Education

65/2A, Chittampalam Gardiner Mawatha, Colombo 02 | T: +94 112 430451 | E: info@jmc.lk | F: +94 115 377917

ගැලපුම් සටහන් (Adjustment Entries)

ලෙජරයේ ඇති ගිණුම් ශේෂ මගින් ශේෂ පිරික්සුමක් පිළියෙල කළ පසු, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට ප්‍රථම, ශේෂ පිරික්සුමේ පවතින ශේෂයන්ගෙන් ඇතැම් ශේෂ ඉහත අප සාකච්ඡා කරන ලද ගිණුම්කරණ සංකල්ප හා සිද්ධාන්තමය නියමයන්ට අනුකූල වන පරිදි ගැලපීය යුතුය.

මෙසේ ගැලපීම් සඳහා පොදු ජ'නලය තුළ වාර්තා කරනු ලබන, සටහන් ගැලපුම් සටහන් ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. (මෙය අප පොදු ජ'නලය අධ්‍යයනය කරන විට සාකච්ඡා කරන ලදී.)

මෙම ගැලපුම් සටහන් නැවත ලෙජර් ගිණුම වලට ගලපා, සංශෝධිත ශේෂ පිරික්සුමක් පිළියෙල කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කල යුතුය.

මේ අනුව අප විසින් පහත ගැලපීම් සටහන් පිළිබඳ මනා අධ්‍යයනයක් ලබා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ.

1. අවසන් තොග ගැලපීම (Closing Inventory Adjustment)
2. උපචිත වියදම ගැලපීම (Accrued Expenses Adjustment)
3. උපචිත ආදායම් ගැලපීම (Accrued Revenue Adjustment)
4. ඉදිරියට කල ගෙවීම් ගැලපීම (Repayments)
5. කලින් ලද ආදායම් ගැලපීම (Income Received in Income)
6. බොල් ණය ගැලපීම (Bad Debts Adjustment)
7. අඩමාණ ණය වෙන්කිරීම සඳහා ගැලපීම (Doubtful Debts Adjustment)
8. ස්ථාවර වත්කම ක්ෂය ගැලපීම (Depreciation Adjustment)
9. තොග හානි සඳහා ගැලපීම (Stock Loss Adjustment)

1. අවසන් තොග ගැලපීම

ගිණුම්කාල පරිච්ඡේදය අවසානයේ ගබඩා වල සහ වෙළෙඳසල්ලේ භෞතිකව ඇති තොග ගණනය කොට එම තොගයේ වටිනාකම සඳහා පහත සඳහන් පරිදි ගිණුම තැබිය යුතුය.

“ශ්‍රී.ල.භි.ප්‍ර. - 02 (LKAS - 02), තොග ප්‍රමිතයට අනුව අවසන් තොගය මූල්‍ය ප්‍රකාශ වල හෙළිදරව් කළ යුත්තේ, තොගයේ පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන අගයන්ගෙන් අඩු අගයටය. (However of cost or net realizable value)~”

තොගයේ පිරිවැය (Cost)

තොගයේ පිරිවැය යන්නට අන්තර්ගත වන මූලික කොටස් තුනකි.

- i. තොගයේ ගැණුම් පිරිවැය
- ii. පරිවර්තන පිරිවැය - තොගය පවතින තත්ත්වය පරිවර්තනය කිරීමට දැරූ පිරිවැය
- iii. තොගය පවතින තත්ත්වයට හා ස්ථානයට පත් කිරීම සඳහා දැරූ අනෙකුත් පිරිවැය

තොගයේ පිරිවැය ගණනය කරන විට, විවිධ දින වලදී විවිධ මිල ගණන් යටතේ මිලදී ගනු ලැබූ තොග අයිතමයන් ඉතිරි වී තිබිය හැකිය. කෙසේ වෙතත් අවසන් තොගයට අදාල මිල ගණන් පැහැදිලිව හඳුනාගත නොහැකි විටක. පහත සඳහන් ක්‍රම යොදාගනිමින් තොගයේ පිරිවැය ගණනය කළ යුතුය.

- i. ප්‍රථම ලැබීම ප්‍රථම හිකුතු ක්‍රමය (First In First Out-FIFO)
- ii. බරතැබූ සාමාන්‍ය මිල ක්‍රමය (Weighted Average Method-WAM)

තොගයේ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය (Net Realizable Value)

තොගයේ ඇස්තමේන්තු ගත විකුණුම් වටිනාකමින් ඇස්තමේන්තුගත විකුණුම් වියදම අඩු කළ පසු අගය ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයයි.

- තොගයේ පිරිවැය (Cost), ශුද්ධ උලපබ්ධිත අගයට වඩා අඩු අවස්ථාවක ඉහත දැක්වෙන ආකාරයට ගිණුම් තැබිය හැක. එනම්,

තොග ගිණුම (ශුද්ධ උලපබ්ධිත අගය)	හර
ලාභලාභ ගිණුම	හර
වෙළෙඳ ගිණුම (පිරිවැය)	බැර

උදාහරණ - 01

සුගතං මහතාගේ ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ භෞතික තොග පරීක්ෂාවෙන් ගණනය කරන ලද තොගයේ පිරිවැය රු. 650,000/- කි. මෙම තොගයේ ඇස්තමේන්තුගත විකුණුම් වටිනාකම රු. 700,000/- කි. එහිදී මෙම විකුණුම් ගණුදෙනුව සම්පූර්ණ කිරීමට රු. 75,000/- ක වියදමක් දැරීමට සිදුවේයැයි ඇස්තමේන්තු කෙරේ.

අවසන් තොග ගැලපීමට අදාළ,

- අ) ලෙජර් ගිණුම පිළියෙල කරන්න.
- ආ) තොගය ශේෂ පත්‍රය තුළ නිරූපනය කරන ආකාරය දැක්වීමට ශේෂ පත්‍ර උද්ධෘතය පෙන්නවන්න.

උදාහරණ - 02

වීරතුංගගේ ව්‍යාපාරයේ 2016.03.31 දිනට සීනි කිලෝග්‍රෑම් 1,500 ක තොගයක් ඉතිරි වී ඇත. ගණකාධිකාරීවරයාගේ අදහස අනුව මෙම සීනි තොගය මිලට ගනු ලැබූ නිශ්චිත මිලක් තීරණය කිරීම අපහසුය. කුමක් නිසාදයත් එම තොගය විවිධ මිල ගණන් වලින් සමන්විත වීමයි. කෙසේ වෙතත් ගණකාධිකාරී පවසන්නේ මෙම සීනි තොග අයත් වන්නේ පහත දිනයන් තුළ මිලදී ගත් තොගවල වටිනාකම් වලින් බවයි.

- 2016/02/25 - සීනි 1 නට ක් රු. 55/- බැගින් 1000 නට
- 2016/03/10 - සීනි 1 නට ක් රු. 60/- බැගින් 500 නට
- 2016/03/20 - සීනි 1 නට ක් රු. 61/- බැගින් 800 නට

තවද මෙම සීනි තොගය බැඳී කුලී වශයෙන් රු. 1000/- ක් සහ ගබඩාවල ඇතිරීමේ වියදම ලෙස කිලෝග්‍රෑම් 1 කට රු. 1.50 ක මුදලක් වැය කොට ඇත.

ගණකාධිකාරී පවසන්නේ සීනි තොගයට ජලය මිශ්‍ර වීම නිසා කිලෝග්‍රෑම් 1 ක විකිණීමේ වටිනාකම රු. 57.50/- ක් බවයි.

ඔබ විසින්,

- i. තොගයේ පිරිවැය ගණනය කරන්න. (LKAS – 02 ට අනුකූලව)
- ii. තොගයේ ශුද්ධ උපලබ්ධිත අගය ගණනය කරන්න.
- iii. තොගය ගිණුම් ගත කිරීමට අදාළ ලෙජර් ගිණුම
- iv. අවසන් තොග ශේෂ පත්‍රයේ දැක්වීමට අදාළ ශේෂ පත්‍ර උද්ධෘතය

2. උපචිත වියදම ගැලපීම

ගිණුම් කාලපරිච්ඡේදයට අදාළව මුදලින් තවමත් දුරා නොමැති නමුත් ගෙවිය යුතු හිඟ වියදම් උපචිත වියදම ලෙස හඳුනා ගනී. මෙම උපචිත වියදම් ප්‍රමාණය සඳහා පහත පරිදි ගිණුම් තැබිය යුතුය.

අදාළ වියදම් ගිණුම	හර
අදාළ උපචිත වියදම් ගිණුම	බැර

පසුව, උපචිත වියදම් ගිණුම තුලනය කොට ශේෂය ඉදිරියට ගෙන යායුතු ය. එම ශේෂය ශේෂ පත්‍රයේ ජංගම වගකීම් තුළ දැක්විය යුතුය.

උදාහරණ – 03

හීලගිරි ව්‍යාපාරය තම ව්‍යාපාරික පරිශ්‍රය කුලී පදනමට ලබාගෙන ඇත. මසකට කඩ කුලිය රු. 12,500/- කි. 2016.12.31 අවසන් ගිණුම වර්ෂය තුළ හීලගිරි ව්‍යාපාරය මුදලින් ගෙවා ඇති කඩ කුලී වටිනාකම රු. 112,500/- කි.

ඔබ විසින්,

2018.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයට අදාළ අවසන් ගිණුම පිළියෙල කිරීමට පෙර, උපචිත කඩ කුලිය ගැලපීමට අදාළ ලෙපර් ගිණුම පිළියෙල කොට, ශේෂ පත්‍ර උදාහරණ පෙන්වන්න.

3. උපචිත ආදායම ගැලපීම

එකම කාලපරිච්ඡේදයට අදාළව ලැබිය යුතු නමුත් තවමත් මුදලින් නොලද හිඟ ආදායම වටිනාකමයි. එම වටිනාකම සඳහා පහත පරිදි ගිණුම් තබන්න.

උපචිත ආදායම / හිඟ ආදායම් ගිණුම	හර
අදාළ ආදායම් ගිණුම	බැර

උදාහරණ – 04

රීශ්වරත් මහතා මසකට රු. 12,650/- ක පොළියක් ලැබෙන පරිදි මුදලක් ආයෝජනය කරයි. 2018.12.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඔහුට ලැබුණු පොළී ආදායම රු. 113,850/- කි. හිඟ පොළී ආදායම ගැලපීමට අදාළ ලෙපර් ගිණුම සහ ශේෂ පත්‍ර උද්ධාරණ පෙන්වන්න.

4. ඉදිරියට කළ වියදම් ගැලපීම

අදාළ ගිණුම් කාලපරිච්ඡේදයට අමතරව, ඉදිරි කාලපරිච්ඡේද වෙනුවෙන් කරන ලද ගෙවීම් ඉදිරියට කළ ගෙවීම වේ. මේවා අදාළ ගිණුම් කාලපරිච්ඡේදයට අය කළ යුතු බැවින් පහත පරිදි ගිණුම් තබන්න.

අදාළ ඉදිරියට කළ වියදම් ගිණුම	හර
අදාළ වියදම් ගිණුම	බැර

උදාහරණ – 05

සහන්ගේ ව්‍යාපාරයේ මසක රක්ෂණ වාරිකය රු. 15,650/- කි. ඔහු 2018.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ වාරික ලෙස රු. 203,450/- ක මුදලක් ගෙවා ඇත.

2018.12.31 දිනෙන් අවසන් ගිණුම පිළියෙල කිරීමට අදාළ ගැලපීම කිරීමට අවශ්‍ය ලෙපර් ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

5. කලින් ලද ආදායම් ගැලපීම

අදාළ ගිණුම් කාලපරිච්ඡේදයට අමතරව, ඉදිරි කාලපරිච්ඡේද වෙනුවෙන්ද ලද ආදායම් මේ යටතට ගැනේ. කෙසේ වෙතත් මෙම කලින් ලද ආදායම ව්‍යාපාරයට වගකීමකි. අදාළ කාලය චලෂේන තෙක් මේවා වගකීමක් ලෙස සටහන් කළ යුතුය.

අදාළ ආදායම් ගිණුම	හර
කලින් ලද ආදායම් ගිණුම	බැර

උදාහරණ – 06

රංගිරි ස්ටෝරිස්, මසකට රු. 15,000/- ක් අය කරමින් ව්‍යාපාරික භූමියක් කුලියට ලබාදී ඇත. 2018.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ කුලී ලෙස ලද මුදල රු. 210,000/- කි.

අවසන් ගිණුම පිළියෙල කිරීමට පෙර, අවශ්‍ය ගැලපීම් කිරීමට අදාල ලෙජර් ගිණුම් පිළියෙල කරන්න.

6. බොල් ණය ගැලපීම

භාණ්ඩ හෝ සේවා ණයට සැපයූ පසු එම මුදල් නැවත අය කර ගැනීමට නොහැකි නම් ඒවා බොල් ණය ලෙස සලකනු ලැබේ. මෙලෙස ණයට විකුණූ පසු නිශ්චිත ආපසු නොලැබේ යැයි හැඟෙන ණයගැතියන් හෝ ණය මුදල් වියදමක් ලෙස ලාභයට ගැලපිය යුතුය.

බොල් ණය ගිණුම	හර
ණයගැති ගිණුම	බැර
පසුව බොල් ණය ගිණුමේ ශේෂය ලාභලාභ ගිණුමට මාරු කරන්න.	
ලාභලාභ ගිණුම	හර
බොල් ණය ගිණුම	බැර

7. අධිමාණ ණය වෙන් කිරීම් සඳහා ගිණුම් තැබීම

නිශ්චිතව ආපසු ලැබේ යැයි ප්‍රකාශ කළ නොහැකි නමුත්, අනාගතයේදී බොහෝදුරට නොලැබේමේ සම්භාවිතාවක් ඇති ණයගැති ශේෂ අධිමාණ ණය ලෙස සලකනු ලබයි.

එබැවින් මෙම අධිමාණ ණය ප්‍රමාණය බොල් ණය බවට පත්වන තෙක් ණයගැතියන්ට ගැලපනු නොලැබේ. එමනිසා සිදු කරනු ලබන්නේ ලාභයෙන් වෙන් කිරීමක් ලෙස සටහන් කිරීමයි. ඒ සඳහා පහත පරිදි ගිණුම් තබන්න.

- මුල් වරට අධිමාණ ණය වෙන් කිරීම

අධිමාණ ණය ගිණුම	හර
අධිමාණ ණය වෙන් කිරීම් ගිණුම	බැර
පසුව අධිමාණ ණය ගිණුමේ ශේෂය ලාභලාභ ගිණුමට මාරු කරන්න.	
ලාභලාභ ගිණුම	හර
අධිමාණ ණය ගිණුම	බැර

- දෙවනුව අධිමාණ ණය වෙන් කිරීම ක

ආයතනයේ අධිමාණ ණය ඇස්තමේන්තු කිරීමේ ප්‍රතිශතය මත, කාලපරිච්ඡේදයේ අවසානයේ ණයගැති ශේෂය මත අධිමාණ ණය වෙන් කිරීම ගණනය කොට, දැනට අධිමාණ ණය වෙන් කිරීම් ගිණුමේ ඇති ආරම්භක ශේෂය සමඟ සංසන්දනය කරන්න.

මෙහිදී අධිමාණ ණය වෙන් කිරීම් ගිණුමේ අවසන් ශේෂය සහ ආරම්භක ශේෂය යන ශේෂ දෙක අතර වෙනස ‘‘උණ අධිමාණ ණය සහ අධි අධිමාණ ණය ලෙස හඳුනා ගත යුතුය.

- උණ අධිමාණ ණය ගැලපීම - අවසන් අධිමාණ ණය ප්‍රමාණය, ආරම්භක අධිමාණ ණය වෙන් කිරීමට වඩා වැඩි වන අවස්ථාවකදී උණ වෙන් කිරීමක් ලෙස හඳුනා ගන්න.

ලාභලාභ ගිණුම	හර
අධිමාණ ණය වෙන් කිරීම් ගිණුම	බැර

- අධි අඩමාණ ණය සඳහා ගැලපීම - අඩමාණ ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුමේ අවසන් ශේෂය, ආරම්භක ශේෂයට වඩා අඩුනම්, එම ශේෂ දෙක අතර වෙනස අඩමාණ ණය අධි වෙන් කිරීම ලෙස හඳුනාගෙන පහත පරිදි ගිණුම් තැබිය යුතුය.

අඩමාණ ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුම	හර
ලාභලාභ ගිණුම	බැර

සැ.යු. අඩමාණ ණය වෙන් කිරීම ගිණුමේ අවසන් ශේෂය, ශේෂ පත්‍රය තුළ ණයගැති ශේෂයන්ගෙන් අඩු කොට දක්වන්න.

උදාහරණ – 07

හලින් මහතාගේ ව්‍යාපාරයේ 2018.03.31 දිනට ණයගැති ශේෂය රු. 1,150,000/- කි. මෙම ණයගැතියන්ගෙන් රු. 150,000/- ක මුදල් අයකර ගත නොහැකි යැයි හලින් මහතා හිඟවීම්වලට ප්‍රකාශ කරයි. එම ප්‍රමාණය 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බොල් ණය ලෙස කපා හරින්න.

2017.04.01 දිනට අඩමාණ ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුමේ ශේෂය රු. 75,000/- කි. ව්‍යාපාරයේ අඩමාණ ණය ඇස්තමේන්තුව වනුයේ ණයගැතියන් ගෙන් 10% කි.

ඔබ විසින්, අවසන් ගිණුම් පිළියෙල කිරීමට අදාළ ලෙජර් ගිණුම් පිළියෙල කරන්න.

8. ක්ෂය ගැලපීම

ස්ථාවර වත්කම් වල විශේෂ ලක්ෂණය වනුයේ ඒවා දිගුකාලයක් පුරා ව්‍යාපාරයේ ආදායම ඉපයීමට භාවිතා කළ හැකි වීමයි. කෙසේ වෙතත් භාවිතය හිසා මෙකී වත්කම් වල අගය ගෙවී යයි. සමහර වත්කම් වල අගය යල් පැනීම හිසා හීන වේ. විබැවින් එම වත්කම් වල අගය ගෙවී යාම ක්ෂය වීම ලෙස හඳුන්වන අතර, මෙලෙස ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය වීමට අදාළව ප්‍රමාණවත් වියදම් ප්‍රමාණයක් ක්ෂය වීම ලෙස ඇස්තමේන්තු කොට ලාභයෙන් ඉවත් කළ යුතුය.



ක්ෂය ගණනය කිරීම

සරල මාර්ග ක්‍රමය

මෙහිදී වත්කමේ ක්ෂය කළ හැකි අගය එහි ඵලදායී ජීවිත කාලය පුරා සමානව බෙදාහැරීම සිදුවේ.

- ක්ෂය කළ හැකි අගය - (Depreciable Amount)**

වත්කමක පිරිවැයයෙන් එම වත්කමේ සුන්බුන් වටිනාකම අඩු කළ පසු වටිනාකම ක්ෂය කළ හැකි අගයයි.

• **පිරිවැය - (Cost)**

කිසියම් වත්කමක් අත්පත් කර ගැනීමට හෝ ඉදි කිරීමට දැරූ පිරිවැයන්ගේ එකතුව පිරිවැය ලෙස සලකනු ලබයි.

• **සුන්බුන් අගය - (Scrap Value)**

කිසියම් වත්කමක ඵලදායී ජීවකාලය අවසානයේදී ඇස්තමේන්තු ගත විකුණුම් වටිනාකමින් එම විකුණුම නිම කිරීමට ඇස්තමේන්තු කරන ලද වියදම් අඩු කළ පසු අගය සුන්බුන් අගය ලෙස හඳුන්වයි.

• **ඵලදායී ජීවකාලය - (Effective Life Time)**

මෙය ආකාර දෙකකට ඉදිරිපත් කළ හැක.

අ) කිසියම් වත්කමක් කාර්යක්ෂමව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා භාවිතා කිරීමට අපේක්ෂා කරන කාලපරිච්ඡේදය

ආ) කිසියම් වත්කමකින් නිෂ්පාදනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන ඒකක ගණන

• ඵලදායී ජීවකාලය තීරණය කිරීමේදී පහත සාධක සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

- i. වත්කමේ අපේක්ෂිත භාවිතය (Expected usage of the Assets)
- ii. අපේක්ෂිත භෞතික වැහැරීම (Expected Physical Wear and Tear)
- iii. තාක්ෂණික හෝ වාණිජමය යල් පැනීම (Technical or Commercial Obsolescence)
- iv. නීතිමය හෝ ඒ හා සීමාවන් (Legal or Similar Limits)

• **පොත් අගය (ධාරණ අගය)**

වත්කමේ ශුද්ධ අගය පොත් අගය ලෙසද හඳුන්වයි.

පොත් අගය = පිරිවැය - සම්පූර්ණ ක්ෂය

(උපුටා ගැනීම LKAS – 16)

ඒ අනුව කාලච්ඡේදයේ ක්ෂය වීම ගැටළුව තුළ පවතින තොරතුරු මත පදනම්ව පහත ආකාරයෙන් එකකට ගණනය කළ හැක.

- පිරිවැය, සුන්බුන් අගය හා ඵලදායී ජීවිත කාලය ගැටළුව තුළ පවතී නම්,

$$\text{ක්ෂය වීම} = \frac{\text{පිරිවැය} - \text{සුන්බුන් අගය (ක්ෂය කළ හැකි අගය)}}{\text{ඵලදායී ජීවිත කාලය}}$$

- පිරිවැය හා ඵලදායී ජීවිත කාලය පමණක් ගැටළුව තුළ පවතී නම්,

$$\text{ක්ෂය වීම} = \frac{\text{පිරිවැය}}{\text{ඵලදායී ජීවිත කාලය}}$$

- පිරිවැය, සුන්බුන් හා වාර්ෂික ක්ෂය ප්‍රතිශත ගැටළුව තුළ පවතී නම්,

$$\text{ක්ෂය වීම} = (\text{පිරිවැය} - \text{සුන්බුන් අගය}) \times \frac{x}{100}$$

- පිරිවැය හා ක්ෂය ප්‍රතිශතය පමණක් ගැටළුව තුළ පවතී නම්,

$$\text{ක්ෂය වීම} = \text{පිරිවැය} \times \frac{x}{100}$$

හීනවන ක්ෂය ක්‍රමය

මෙහිදී අදාළ කාලච්ඡේදය ආරම්භක පවතින එහි ධාරණ අගය මත පදනම්ව ක්ෂය වීම ගණනය කරයි. මෙලෙස සෑම කාලච්ඡේදයකම ආරම්භක ධාරණ අගය මත පදනම් වන හිසා කාලච්ඡේදයෙන් කාලච්ඡේදයට ක්ෂය වටිනාකම අඩුවේ.

මෙම ක්‍රමයටම ක්ෂවීම ගණනය කිරීම පහත ලෙසින් සිදු කරයි.

$$\text{ක්ෂය වීම} = (\text{පිරිවැය} - \text{සමුච්චිත ක්ෂය වීම}) \times \frac{x}{100}$$

නිෂ්පාදන ඒකක ක්ෂය ක්‍රමය

මෙම ක්‍රමයේදී එදායි ජීවිත කාලයට අදාළ වී වී කාලච්ඡේදයේ නිෂ්පාදන ඒකක මත පදනම්ව පහත ලෙසින් වාර්ෂික ක්ෂයවීම ගණනය කළ යුතුය.

$$\text{ක්ෂය වීම} = \text{ක්ෂය කළ හැකි අගය} \times \frac{\text{අදාළ වර්ෂයේ නිෂ්පාදන ඒකක}}{\text{මුළු නිෂ්පාදන ඒකක}}$$

උදාහරණ – 08

පෙරේරා මහතාගේ ව්‍යාපාරයට 2014.01.01 දින අත්පත් කර ගන්නා ලද ස්ථාවර වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

ගොඩනැගිලි	රු. 1,750,000/-
මෝටර් රථ	රු. 2,500,000/-

මෙම වත්කම්වල එලදායි ජීවකාලය අවසානයේ සුන්දරින් අගය පහත පරිදි ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

ගොඩනැගිලි	රු. 250,000/-
මෝටර් රථ	රු. 100,000/-

සරළ මාර්ග ක්‍රමය යටතේ පහත දැක්වෙන ක්ෂය අනුපාත වලට වත්කම් ක්ෂය කරනු ලැබේ.

ගොඩනැගිලි	- 5%
මෝටර් රථ	- 25%

(a) සරල මාර්ග ක්‍රමය සහ හීනවන ශේෂ ක්‍රමය යටතේ 2014, 2015, 2016 යන වර්ෂවල එකිනෙක වත්කමේ වාර්ෂික ක්ෂය ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.

(b) ඉහත (a) යටතේ ගණනය කළ ක්ෂය ප්‍රමාණයන් ගිණුම්ගත කරන්න.

උදාහරණ – 09

ඉහත දක්වන ලද අභ්‍යාසයන්හි ගණනය කළ ක්ෂය ප්‍රමාණය සඳහා 2014, 2015, 2016 වර්ෂයට ගිණුම් තබන ආකාරය පෙන්වන්න. (ක්‍රම දෙකම යොදන්න)

9. තොග හානි ගැලපීම

ගින්නකින්, ගං වතුරකින් හෝ සොර සතුරු උපද්‍රවයකින් ව්‍යාපාරයක භාණ්ඩ තොගයකට හානියක් විය හැකිය. මෙවැනි අවස්ථාවක ගිණුම් තැබිය යුත්තේ පහත පරිදිය.

- තොග හානියේ පිරිවැය තක්සේරු කොට ගිණුම් තැබීම
 - අවසන් තොග ගණනයට පෙර තොග හානිය සිදුවූයේ නම්,

තොග හානි ගිණුම	හර
ගැණුම් ගිණුම	බැර

➤ අවසන් තොග ගණනයට පසුව තොග හානිය සිදුවූ නම්,

තොග හානි ගිණුම	හර
තොග ගිණුම	බැර

• තොග හානියෙන් යම් ප්‍රමාණයක් හෝ මුළුමනින්ම රක්ෂණ වන්දියකින් ආවරණය වේ නම්,

ලැබිය යුතු රක්ෂණ වන්දි ගිණුම	හර
තොග හානි ගිණුම	බැර

• හානි වූ තොගයෙන් යම් ප්‍රමාණයක් සුන්බුන් ලෙස අලෙවි කළ හැකි නම්,

මුදල් පොත (සුන්බුන් විකුණුම්)	හර
තොග හානි ගිණුම	බැර

• සත්‍ය තොග හානි අලාභය

ලාභලාභ ගිණුම	හර
තොග හානි ගිණුම	බැර



JMC vLearning

"your virtual learning partner"